

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

De Fideicommissis, Primogenitvris, Et Majoratibvs

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1690

Disc. LXVIII. Bononien. fideicommissi de Nascentoriis. De concursu personarum generis vocati, quibus obstat qualitas seu defectus natalium, Et an & quando naturales legitimati, vel naturales tantum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74060](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74060)

sanguinis, ac prædilectione in concursu agnatorum fati remotorum; Difficultas enim in hac materia cadit an exclusi nominatim ab una dispositionis parte veniant sub alia generali, ut habetur *disc. 49.* & alibi, non autem, ut exclusio generalis tollat vocationem proprio ac appellativo nomine factam.

BONONIEN. FIDEICOMMISSI DE NASCENTORIIS.

PRO

ÆMILIO DE BLANCHIS

CVM

NASCENTORIIS.

Casus decisus per Rotam pro Æmilio.

De concursu personarum generis vocati, quibus obstat qualitas seu defectus natalium, Et an & quando naturales legitimati, vel naturales tantum succedant in fideicommissis, ac veniant sub genere agnatorum vel descendendum; Et in specie, an legitimatio obtenta post factum casum fideicommissi retrahatur in præjudicium eorum quibus jus delatum, vel quasitum esset.

SYMMARIUM.

- 1 **F**acti series.
- 2 Resolutiones cause.
- 3 Distinguuntur inspectiones.
- 4 Sententia super statu facit jus quoad omnes.
- 5 De materia probationis filiationis remissivè.
- 6 Quando appellatione filiorum veniant legitimati, etsi adjiciatur qualitas legitimorum & naturalium, & quando secus.
- 7 De distinctionibus seu limitationibus huius conclusionis.
- 8 Quod in hoc attendatur mos regionis, vel an contemplata sit agnatio.
- 9 Legitimatio Archivi non operatur in præjudicium tertii nisi assistat voluntas testatoris.
- 10 De potestate Principis legitimandi cum retroactione in præjudicium juris iam quasi à aliis successoribus, & post delatam & agnitam successionem.
- 11 Quod retrotractio intret ex iudicio testatoris.
- 12 Quod potestas Principis sit indubitata, atque tota questio reducatur ad voluntatem ubi agitur de legitimatione immediata concessa ab ipso Principe.

- 13 Concessio Principis intelligitur sive alterius prædictio.
- 14 Quando legitimati verè in omnibus censentur legitimorum.
- 15 Quod potestas legitimandi sit de Regalibus.
- 16 Ea que non solent concedi non veniunt in consuetudine generali facultatis.
- 17 Distinguitur præjudicium acceptarium & consuetudinum à præjudicio principali in legitimatione.
- 18 De Constitutione Pii IV. & ubi locum habeat.
- 19 Quid in testamentis conditiis ante ipsam Bullam.
- 20 De privilegio illorum de Campogio cum adita vel non adita hereditate quid operentur.
- 21 Quando dicatur assistere voluntas testatoris.
- 22 Monachus assimilatur servo & egressus loci gaudere postliminio.
- 23 Ingressus in Religionem purgat maculam natalium.
- 24 De differentia inter personas ejusdem generis, ubi agitur de transitu de genere ad genus.

DISC. LXVIII.

Plures substitutionum gradus ordinavit Raynerius de Nascentoriis, primò nativum avorem ejus filiorum & descendendum masculinum, seu in istorum defectum legitimorum, cundò ad favorem filiorum & descendendum filiarum cum eodem ordine, prius scilicet legitimorum, deindè verò legitimorum, cum omnibus facultatem se quoadcumque legitimo faciendo etiam post mortem ipsius testatoris; tertiò verò non extrantibus de ejus descendenda masculina & feminina ut supra, vocavit cum primogenitura filios & descendentes masculinos Constantiæ sororis nuptæ Æmilio de Blanchis defectuque ista linea masculina, vocavit eodem ordine primogenituræ eorumdem Constantiæ & Æmilii lineam femininam, Et quartò utraque linea prædicta defecta, vocavit primogenitum agnati, vel cognati proximo, & aliis dispositionibus ad rem non facientibus; Quod autem nullis superstitibus ex testatore filius, & numerum successionis locum occupasset Alexander filius primogenitus prædictarum Constantiæ & Æmilii, cui successit Pirus frater unicus filium illegitimum, quem per vim, & metum duxit ad profitemdum in Religione servorum; Hinc proinde eodem Piro defuncto, cum Æmilius in statu regulari reperiebatur, cum supposito extinctionis utriusque lineæ masculinæ & femininæ dictorum Æmilii & Constantiæ, hanc fideicommissariam successionem ex substitutionum gradu aspiravit Camillus de Blanchis, & Angelus de Mignanis proximo agnati, sed obtinuit hic ultimus qui probavit primogenitum, ut patet ex Rota decisionibus in causa inter præfatos editis coram Carolo inter decis. 233. & 275. & coram Roas inter suas decis. 234. & 253. unde propterea Mignanis, vel filii assumpro cognomine de Nascentoriis præfatoris præceptum bonorum possessionem obtinuerunt ad aliquos annos continuatam.

His ita sequentis præfatus Æmilius Pirus dum hæc agerentur in statu religioso professus, obtinuit ejus professionem invalidam declarari, Primò per sententiam Vicarii Urbis, & secundò per sententiam Concilii Tridentini, Et secundo in Rota habetur in Bononie nullitatis professionis in regularibus, atque in statu seculari constitutus, obtinuit prius legitimationem Archivi, &

verò alterum illorum de Campeggiis, atque iudicium inlittit in Rota super dicto fideicommissio coram Cel'ò, Et dato dubio, An constet de fideicommissio ad ejus favorem, illoque proposito sub die 23. Februarii 1660. nulla capta resolutione, ac resumpta disputatione coram Carpinea subrogato, sub die 14. Martii 1668. affirmativa produit resolutio confirmata coram eodem 16. Januarii 1669.

In hujusmodi autem disputationibus, in quibus ego pro Emilio scribebam, quatuor fuerunt puncti seu inspectiones, Primò an dicta sententia super nullitate professionis edita cum aliis de Blanchis occasione filiorum fideicommissorum istius domus, obtineret illis reis conventis tunc non auditis: Secundò super probatione filiationis; Tertiò an filii illegitimi, legitimi per rescriptum sine citatione intertestatorum succedere deberent in fideicommissis in exclusionem aliorum vocatorum; Et quartò in specie, An positò quod tales ita legitimi in genere succederent, id procederet in præfenti casu, in quo legitimatio obtenta fuit ie non integra, sed longè post apertum fideicommissum, illudque per alios vocatos agniti cum subsequuta notabilis temporis possessione bonorum, & sic an hujusmodi legitimatio haberet vim retroactivam, ac esset apta tollere jus tertio quaesitum.

Super primo modica versabatur difficultas, quoniam in facto justificabatur dictas sententias prodisse cum aliis de Blanchis intertestatis in successione aliorum fideicommissorum accerrimè contradicentibus, præsertim in disputatione Rotali, in qua produit decisio 5. Maii 1660. coram Bevilacqua ideoque intrat recepta conclusio, quam in foro habemus frequentem, deducta ex vulgari textu in l. ingenium ff. de statu hominum, ut sententia super statu faciat jus quoad omnes, etiam in diversa causa, & cum diversis personis, quoties non constat de collusionione in dubio non præsumenda ex deductis apud Greg. decis. 55. num. 3. Comitul. decis. 202. num. 1. & sequen. dec. 352. num. 2. par. 3. rec. cum aliis in prima hujus causæ decisione in fine, & consertur quæ latè deducit Gattus de credito cap. 2. tit. 3. num. 384. & sequen. & habetur deductum in materia nobilitatis sub tit. de præmementis.

Secundus punctus super filiatione, in quo scribentes in contrarium in prima disputatione magis insistebant, totum erat facti magis quam juris, cuius regula generalis solum constituit differentiam inter præjudicium ipsius patris, qui illum in filium agnovit & tractavit, & præjudicium tertii ad effectum succedendi in fideicommissio vel emphyteuti cum similibus, ut primo casu minores probationes sufficiant, quinimo & soli tractatus in præjudicium ipsius tractantis, nisi hic doceat de errore, distinguendo etiam diversas species præjudiciorum, majoris vel minoris ponderis, ad effectum scilicet, vel successione, vel respectivè alimentorum tantum; In secundo autem casu præjudicii tertii, longè majores magisque concludentes esse debeant probationes, circa quas cum in ordine ad filiationem respectu patris dari non possit directa & præcisa probatio concludens, sed pernecessè debeat esse præsumptiva & conjecturalis, idcirco certa & determinata regu'a dari non potest. sed tanquam quaestio facti decidenda venit pro singulorum casuum qualitate speciali prudentis judicis arbitrio, à quo pender, An probationes & conjecturæ dicantur tales, quod sufficiant etiam in isto casu magis rigorosæ & concludentes probationes, ut præsertim deductum habetur in Bonon. fideicommissorum de Pisto-

riis 26. Novembris 1667. coram eodem Carpinea, cum qua decisione utpotè de recenti prodita, & de qua disc. sequen. in hac disputatione processum fuit; Et quidem, reflectendo etiam ad veritatem, videbatur benè hanc probationem concludi ex pluribus adminiculis in prima decisione deductis, ponderandis cum consueta regula, ut singula qua non profunt &c.

Tertius punctus quaestio in genere, An filii legitimi per rescriptum, tam in parte dispositiva quam in conditionali venirent in hujusmodi dispositionibus, pariter modicam habuit disputationem, quoniam ubi non agitur de concursu cum legitimis & naturalibus per veritatem ejusdem generis vel substitutionis gradus, sed agitur de transitu de linea ad lineam, seu de uno substitutionum gradu ad alterum, aut cum contententibus de expiratione fideicommissi & libertate bonorum, ita ut supponere oporteat totalem defectum lineæ seu generis primò vocati, Et tunc, non refragante testatoris voluntate continente restrictionem ad verè legitimos in constantia matrimonii procreatos, juxta casum de quo in Romana de Arronis coram Bichio, dec. 105. par. 9. rec. receptum est hujusmodi legitimos succedere in fideicommissis, & sic venire etiam in parte dispositiva, multo magis, ac indubitanter ad impediendam purificationem partis conditionalis ex latè congestus per Eugen. conf. 52. lib. 1. Laderch. conf. 23. Giovagn. conf. 21. lib. 1. Fusar. quest. 408. Ca. ic. Latr. decis. 3. num. 24. cum sequen. & hanc opinionem perpetuò tenuit Rota antiqua, media, & moderna. ut apud Seraph. dec. 880. decis. 388. par. 1. rec. decis. 100. p. 5. decis. 241. par. 9. Romana fideicommissi de Grisobus coram Dunozerio inter suas decis. 981. repetit. dec. 28. post Zuffam, & frequenter in aliis, cum solum difficultas cadat ubi concursus esset cum verè legitimis ejusdem generis, ut advertitur in Romana fideicommiss. 8. Junii 1654. coram Verosio, inhærendo antiquæ magistrali decisioni in Civitate Castellì bonarum 17 Augusti 1583. coram Robusterio.

Et licet DD. distinguere soleant, seu dictam conclusionem limitare, quando ageretur de dispositione ordinata per honestam matronam, seu aliam personam nobilem, aut benè morigeratam, verè milititer abhorrentem hujusmodi illegitimos in peccato genitos, ut patet ex relatis per Fusar. ubi supra, & Giovagnon. d. conf. 21. ideoque nostri in hac materia niniùm se involvunt, Attamen revera id nullam habet certam & determinatam regulam generalem, sed pariter decisio pender à singulorum casuum particularibus circumstantiis verisimilem testatoris voluntatem suadentibus; Unde propterea videmus quod Rota in d. decis. 241. p. 9. rec. admittit hujusmodi conclusionem etiam in testamento nobilis & honestæ matronæ.

Inter dictas verò circumstantias, illa potissimum pro meo judicio, primum locum obtinere debet, resultans ex more regionis, quo attento videmus in una naturales, etiam legitimos abhorreret, ac haberi pro vilibus & neglectis, in altera verò nihil vel parum differre à legitimis, imò etiam inter nobiles ac jure nobiliù de facto censeret, ut præsertim est in hac regione, in qua ut in penè centum causis expertus sum, mos est vocandi etiam illegitimos, cum solo ordine prælationis legitimorum; Ideoque ubi præsertim agitur de fideicommissis agnatiis, & pro conservatione bonorum in familiis nobilibus ita ut, licet fiat transitus de uno genere ad alterum, puta de familia effectiva ad contentivam, vel de contentiva proxima ad contentivam remotam, unde agatur de continuatione fideicommissi & bonorum in eadem

LUCA
ve
umentis
cat.
VI
9

familia, tunc si de more regionis illegitimi quamvis legitimi per rescriptum de illa non reputantur, neque admittuntur ad honores & præminentias, quibus legitimi de familia gaudent, tunc fideicommissum pro agnationis conservatione ordinatum, non urgentibus contrariis conjecturis, eodem jure regulandum videtur pro hujusmodi legitimatorum exclusione.

Et quamvis in hac facti specie scribentes in contrarium satis insisterent in eo, quod legitimatio Archivi juxta Constitutionem Pii IV. operari non potest in præjudicium tertii, ex deductis per *Honed. conf. 67. num. 38. & sequen. lib. 1.* Nihilominus de facili difficultas superata fuit; Tum ob aliam legitimatorem illorum de Campeggiis, quorum facultas latior esse videtur, Tum etiam quia difficultas cadit quando resisteret, seu verisimiliter non assisteret testatoris voluntas, secus autem ista assistente, ex plenè deductis per *Giovagn. dicto conf. 21. lib. 1.* ubi in specie de legitimatorem dictorum de Campeggiis, de qua etiam respondendo in specie huic objecto bene habetur *dicta decis. 388. par. 1. rec. & in decis. 981. Dno. etiam cum aliis in hujus causæ decisionibus, quod etiam post editam primam, in secunda disputatione agnoscebant iidem scribentes in contrarium, admittentes conclusionem, quando legitimatio sequuta fuisset re integra, ideoque principaliter insisterent in alio puncto, de quo proxime infra.*

Major igitur ac fortè unica hujus causæ difficultas residebat in dicto quarto & ultimo puncto retrotractionis, dum legitimatio, juxta præmissam facti seriem, obventa fuerat re non integra, & postquam facto casu successione, non solum alii vocati illam agnoverant, sed etiam possessionem obtinuerant, aliquo notabili tempore pacificè continuatam, Undè propterea cum copiosis allegationibus desumptis ex relatis per *Giovagn. consil. 17. lib. 2.* in rationibus dubitandi & per *Carol. de Grass. de effect. clericat. effect. 4. num. 167. cum sequen.* insisterent scribentes in contrarium super defectu potestatis Principis concedendi hujusmodi legitimatorem cum hac retrotractione, cum ita esset tollere dominium jam quæsitum, quod est juris gentium, cui Princeps derogare non potest.

E converso autem ego ac ceteri pro hac parte scribentes insisteremus in eadem superius insinuata limitatione, ubi legitimatio sequeretur ex ejusdem testatoris præordinatione & voluntate, non solum ubi hæc est expressa, sed etiam tacita & conjecturalis ex deductis per *Gozadin. conf. 85. num. 15. & sequen. Malvas. conf. 8. num. 47. Giovagn. dicto conf. 17. lib. 2. cum aliis in secunda decisione 16. Januarii 1669.* in qua diligenter ac elaboratè expendantur auctoritates hinc inde militantes; Neque in facto dubitandum erat de hujusmodi voluntate seu præordinatione, dum juxta præmissam facti seriem, testator vocavit etiam illegitimos, illis expressè dando facultatem se faciendi legitimare etiam post mortem; Et licet id disponeretur in alia testamenti parte, seu gradu substitutionis, attamen cum nulla adesset disparitatis ratio, tunc una pars in aliam de plano influere videbatur; Atque exindè etiam resultabat, quod ob assistentiam voluntatis testatoris, juxta receptam conclusionem, de qua in hujus causæ decisionibus, & sæpius, necessaria non fuisset partis citatio in hujusmodi legitimatorem concessione.

Reflectendo autem ad veritatem super hoc articulo retrotractionis, quem nostri nimium involverunt, præsertim verò Consulentes, super quibus hincindè colluctantibus immoratur ultima decisio (quorum tamen auctoritati utpotè servili & con-

ducticia pro clientum respectivè opportunitate parum deferendum esse advertebam, Difficultas mea erat in eo, quod non ageretur de legitimatorem directè ac immediatè concessa per ipsum testatorem Principem habentem potestatem dispensationibus, ac derogandi juri tertii, sed erat concessa inferiori ad id potestatem à Principe habentem.

Ubi enim agitur de legitimatorem concessa ac immediatè ab ipso Principe, de cuius voluntate non dubitetur concedendi restitutionem tantum reintegratorem, etiam in præjudicium tertio jam quæsitum, ita ut quæstio reducatur ad potestatem, tunc verè legale inopia est dubitare, quoniam ut in hac materia potestatis principis tollendi jus tertii, advertitur *sub tit. de disc. 148.* admisso quod matrimonium sit de patrimonio, & naturali, isti tamen effectus ex eo non tenentur circa differentiam inter filios in eo, vel extraneos, & an uni sint successibiles, alii vero provenit à mero jure positivo, cui Princeps derogare potest, cumque ista macula ab ipso inducitur, prohibet, quin ab eo ad omnes effectus adhiberi possit. Neque tertio ita tolli dicitur illud jus, quod sua providentia, & contractu comparavit, sed, seu verius declarat, ut quæritum non fuisset ipsemet Princeps, vel ejus lex positiva libi præjudicium ab ipso inducitur, quando illud tollere placeret, deserebat; Ideoque ista quæstio conceditur ad solam voluntatem, An scilicet Princeps voluerit necne tollere jus tertii ac alteri in præjudicium præjudicare, quod in dubio non præjudicatur regulariter Principis concessio semper est facta sine tertii præjudicio ad vulgarem sententiam *l. 2. §. si quis à Principe ff. ne quid in loco publico tertii quæsit conclus. 1. & seq. Galei resp. ff. de leg. & ceteri de quibus d. tit. de Regal. disc. 148.* in materia potestatis tollendi jus tertii ac alibi in ideoque ista quæstio remanet potius facti & voluntatis, juris certam ac generaliter determinationem non recipiens, sed decidenda ex singulorum particulari qualitate.

Difficultas verò valde considerabilis erat in controversia, seu facti specie, in eo quod non ageretur de legitimatorem directè ac immediatè ab ipso Principe, qualis erat casus, de quo ad verum legitimatorem ample agitur *decis. 108. par. 1. rec. & decis. 283. par. 11.* cum ibi deductis, ad præjudicium hujusmodi legitimatos in omnibus veterum iure censeri (quamvis ibi neque ageretur de hac retrotractione) dum tali casu non adesset clausula sine præjudicio venientium ab intestato, non obstat Constitutio Pii IV., sed agebatur de legitimatorem concessa per inferiores, per Archivum tantum, & per Campeggios, quibus attributa non habet hæc potestas præjudicandi tertio in iure iam quæsitum hoc sit de Regalibus maioribus, seu potestatis soli Principi supremo competentibus in *disc. 148. sub tit. de Regalibus;* Licet enim etiam in legitimandi facultas sit de Regalibus non competens nisi Principi vel cui Princeps concesserit, & lectis per satis elaboratum & eruditum nostrum *rell. de præstantia Regis Catholici cap. 35.* & communitè, Attamen non est de illis Regalibus maioribus quæ ipsi soli Principi reservata videntur, maxime vel raro inferioribus conceci solita, sed est de minoribus solitis concedi, Et sic magna differentia inter unum casum & alterum; Ideoque in conclusio, de qua ex *Rosenthal. & aliis habetur in præ-*

16 *nien. sub tit. de emphyteusi disc.* 1. quod sub hujusmodi generalibus facultatibus, quæ Vicario, vel alteri Magistratui conceduntur, non veniunt insolita & nimis exorbitantia, ut est ista potestas tollendi jus tertij jam quæsitum, dum ex deductis *divo disc.* 148. *de Regalibus* non levis quæstio est inter DD. An id e iam ipsimet supremo Principi concedatur necne.

Quamvis enim omnis legitimatio dicatur tertio præjudicialis, quoniam habilitando illegitimos alias inhabetiles, ita tollitur jus successione, quod 17 alias remotiori aperiretur, Attamen est præjudicium accessorium & consequitivum repellens à jure querendo, dum per legitimationem non tollitur uni, & datur alteri, sed solum id quod alias deferretur ratione gradus ex proximitatis illegitimo, si non haberet obstaculum à lege positiva illatum ratione defectus natalium, eidem deferretur tanquam per præventivam remotionem obstaculi seu impedimenti, ut eveniente casu reperitur habilis, id eoque longè differunt tollere spem vel jus querendum, ac tollere jus jam quæsitum.

Potissimè verò stante Constitutione Pii IV. re- 18 gistrata etiam apud *Fusar. de substit. quest.* 408. declarant hujusmodi privilegia continere debere clausulam, *sine præjudicio venientium ab intestato*, de cuius Constitutionis efficacia dubitandum non est, cum simus in Terris Ecclesiæ, undè propterea non cadit quæstio, de qua plene apud *Cayc. Latr. decis.* 3. num illa attendenda sit in Terris Imperiis Ac etiam quia versabamur in testamento de recenti condito post dictam Constitutionem, undè non in- 19 trat judiciofa consideratio facta per *Grouagn. conf.* 21 *lib. 1. num.* 36. quando agatur de testamento antiquiori condito ante Bullam prædictam, quasi quod tunc magis assilata voluntas testatoris.

Pro isto objecto evitando, adducebam auctoritatem ejusdem *Grouagn. conf.* 17. *lib. 2. num.* 1. *cum sequen.* ubi stantibus illis verbis contentis in privilegio Campeggiorum *adita vel non adita hæreditate, & capta vel non capta possessione*, supponit tanquam certum istam facultatem quoque communicatam esse unde propterea restringit totam quæstionem ad ipsiusmet Principis potestatem; Verum istud moti- 20 tivum videbatur parum tutum quoad applicationem, cum *Grouagnon.* loquatur de prima hæreditate, & de succedendo patri, vel alteri conjuncto, qui forè instituerat illegitimum cum præsupposito, vel explicito, vel saltem implicito futura legitimationis, quæ ita meritò etiam ab inferiori concedi potest, etiam postquam venientes ab intestato adissent hæreditatem, vel possessionem adepti essent, secus autem in hujusmodi fideicommissariis successionebus ordinatis ad favorem universi generis, ac habentibus tractum successivum, cum quibus habilitas attenditur de tempore facti casus, atque superveniens habilitas non prodest, nisi adminicula voluntatis testatoris concurrant, juxta ea quæ super doctrina *Lamberti de Ramponibus* plene deducuntur per *Rotam dec.* 95. *par.* 11. *rec.* & pluries supra in præcedentibus

Considerabam, meliorem responsonem esse illam assistentiæ voluntatis testatoris, ut illegitimi possent se legitimari facere etiam post factum casum ut supra, quasi quod tunc successio aliorum remotiorum ob istud impedimentum in proximiorum militans censeatur conditionaliter, seu revocabiliter, ex ipsius testatoris judicio, ex iis quæ incidenter ac ad aliud propositum habentur apud *Rotam decis.* 32. *par.* 9. *rec.* num. 36. & sequen. quod etiam

comprobant *Malvasia* & cæteri supra relati, de quibus in dicta hujus causæ ultima decisione; Verum adhuc dubitabam de motivo ratione applicationis, seu non assistentiæ facti, dum in hoc testamento non continebatur illa explicita voluntas, quæ haberetur in *Bonon. de Victorius disc. sequen.* ut etiam post factum casum, illegitimi possent facere se legitimari, quo casu motivi pro meo judicio esset omnino solidum & certum, dum in hoc testamento solum continebatur, ut possent facere se legitimari post mortem ipsius testatoris, & sic est quid diversum; Et ulterius hæc dispositio, neque legitur in isto, sed in diverso præcedenti gradu substitutionis ordinatæ ad favorem diversi generis; Et licet ut supra argumentativè, id extendatur etiam ad istum gradum, attamen esset nimium multiplicare specialitates, & præsumptiones.

Adhuc tamen, non obstantibus præmissis difficultatibus, mihi reflectenti etiam ad veritatem, probabiles videbantur dictæ resolutiones, quodque bonum jus huic parti assisteret ex duplici fundamento.

Primo scilicet, quia imputari non poterat *Æmilio*, cur re integra, & ante factum casum non curasset tollere hoc obstaculum, dum vivente patre, per cuius mortem successio aperiri debebat, ipse invitus retinebatur in statu religioso, & sic in captivitate, cui iste status in jure comparatur, ut in specie benè advertitur, *dicta decis.* 34. *par.* 9. *rec.* num. 38. & 22 *sequen.* ubi proinde *nam.* 41. *ex Bald. Angelo, Iafone, & alii in l. ex sacros. de vulgar. & pupill. cum aliis per Carol. de Grass. effect. clerical.* 4. num. 32. egredienti à Religione applicantur termini postliminii convenientes redeunti à servitute, etiam in fortioribus terminis, de quibus ibi agitur, egressus scilicet voluntarii, cum Superiorum dispensatione multò magis ubi impedimentum non est voluntarium, sed coactum, cum tunc absque dubio, magis que adaptatè intrent dicti termini captivitatis & postliminii, sive restitutionis in integrum ex clausula generali. *si qua mihi*; Ea etiam probabilis ponderatione accedente, quod interim, atque adhuc patre vivente iste constitutus fuerat in statu legitimitatis, quæ juxta magis 23 communem & receptam opinionem, de qua præsertim plene & magistraliter *Apont. conf.* 16. & 17. *lib.* 1. atque adinstar legitimationis resultantis per oblationem Curæ, immo fortius hæc macula tollitur per ingressum in Religionem.

Et secundo clarius, quoniam non agebatur de concursu inter personas ejusdem generis, ac venientes sub eodem substitutionum gradu, contententes solum de majori vel minori proximitate, seu de ista majori, vel deteriori qualitate, quo casu res non transiret sine difficultate, sed agebatur de faciendo transitum de uno personarum genere ad alterum subsidiariè vocatum, post omnino defectum seu evacuatum genus prius vocatum & admis- 24 sum, undè propterea dicebam, quod sola existentia istius personæ de genere prius vocato, quamvis tunc impeditæ, habentis tamen spem, ut impedimento remoto, habilitari posset, sufficiebat ad impediendam purificationem conditionis, sub qua alterum genus subsidiariè vocatum erat, quodque propterea durante spe, seu potentia existentie personarum de genere prius vocato, successio debuerit esse in suspensio, & non potuerit per dictos remotiores agnosci, vel quod potuerit agnosci revocabiliter, & tanquam per speciem tenuræ, seu administrationis, juxta ea quæ habentur supra in *Bonon. primogenitura de Luparis disc.* & in *Ferarien. fideicommissi de Fran-*

LUCA
de
mentis
cat.
VI
9